

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра обліку і оподаткування

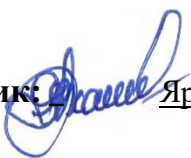
Робоча програма (силабус) освітнього компонента

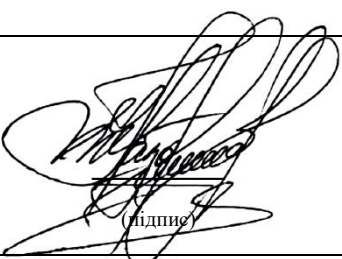
Комунікації іноземною мовою (обов'язковий / вибірковий)

Реалізується в межах освітньої програми «Інформаційні системи та технології»
(назва)

за спеціальністю F6 «Інформаційні системи і технології»
(шифр, назва)

на другому (магістерському) рівні вищої освіти

Розробник: Ярміла ТКАЛЬ, к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування	протокол від 11.06.2026 р. № 16
	Завідувач кафедри (підпис) <u>Інна НАЗАРЕНКО</u>

Погоджено:

Гарант освітньої програми

(підпис)

Ігор ШЕЛЕХОВ
(ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма

(підпис)

Світлана ЛУКАШ

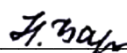
Рецензія на робочу програму(додається) надана: **Олександром НАЗАРЕНКОМ**

Оленою ДОВЖИК

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

(підпис)

(Надія БАРАНІК)
(ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 20.07.2026 р.

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Комунікації іноземною мовою							
2.	Факультет/кафедра	Економіки і менеджменту / Інформаційні системи і технології							
3.	Статус ОК	Обов’язкова навчальна дисципліна							
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для	F6 «Інформаційні системи і технології»							
5.	ОК може бути запропонований для								
6.	Рівень НРК	7 рівень							
7.	Семестр та тривалість вивчення	1 семестр, 1-15 тиждень							
8.	Кількість кредитів ЄКТС	Обсяг навчальної дисципліни становить 5 кредитів ЄКТС – денна форма здобуття освіти.							
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	денна форма				заочна форма			
		Контактна робота(заняття)			Самостійна робота	Контактна робота(заняття)			Самостійна робота
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні	
		-	60	-	90	-	-	-	-
10.	Мова навчання	українська							
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	к.е.н., доцент Ткаль Ярміла Сергіївна							
11.1	Контактна інформація	м. Суми, вул. Г. Кондратьєва, 160, факультет економіки і менеджменту, кафедра обліку і оподаткування (ауд. 109е), y.tkal@snaeu.edu.ua							
12.	Загальний опис освітнього компонента	Дисципліна «Комунікації іноземною мовою» спрямована на формування та розширення запасу термінологічної лексики відповідно до спеціальності; розвинення та закріплення навичок читання адаптованих текстів фахового спрямування з метою повного отримання інформації; активізування навичок усного мовлення під час переказу та обговорення навчальних основних та додаткових текстів та виконання тренувальних вправ. Вивчення дисципліни забезпечує формування у здобувачів вищої освіти компетентностей – здатність спілкуватися іноземною мовою як інструментом підвищення свого професійного та особистісного рівня; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність працювати в міжнародному контексті; здатність проводити наукові дослідження з метою вирішення актуальних завдань.							
13.	Мета освітнього компонента	Оволодіння таким рівнем знань, який забезпечуватиме необхідну для фахівця комунікативну спроможність у сферах професійного та ситуативного спілкування в усній та писемній формах.							
14.	Передумови вивчення ОК, зв’язок з іншими освітніми компонентами ОП	Передумови відсутні.							

15.	Політика академічної доброчесності	Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці сайту: https://academiq.org.ua та https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/ Для здобувачів освіти є неприйнятним: - під час виконання завдання та теоретичного опитування використання джерел інформації (усні підказки), письмові (роботи інших осіб), друковані (книги, посібники), електронні (телефони, планшети) - за використання заборонених пристроїв і джерел інформації під час контролю знань здобувач позбавляється подальшого права здавати матеріал, що може призвести до виникнення академічної заборгованості. - за списування під час виконання окремих завдань здобувачу вищої освіти знижується оцінка або не зараховується завдання залежно від часу виявлення та ступеня порушення академічної доброчесності.
16.	Посилання на курс в Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4559

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)	Як оцінюється РНД
	ПРН02. Вільно спілкуватись державною та іноземною мовами в науковій, виробничій та соціально-суспільній сферах діяльності.	
ДРН 1. Вміти презентувати іншомовну інформацію професійного характеру у вигляді переказу або доповіді; брати активну участь у дискусіях із професійно значущих проблем, обґрунтовувати власну точку зору; здійснювати ефективну професійну комунікацію з представниками інших культур.	x	Тестування знань або умінь, дискусії, експрес-опитування
ДРН 2. Вміти писати CV, супроводжувальний лист; оформляти іномовну кореспонденцію для працевлаштування та іншу ділову документацію, анотувати і реферувати значний за обсягом фаховий текст з метою пошуку необхідної інформації	x	Тестування знань або умінь, дискусії, виконання завдань, експрес-опитування
ДРН 3. Знати термінологічний глосарій за фахом та сприймати на слух зміст навчальних аудіоматеріалів професійного спрямування	x	Тестування знань або умінь, дискусії, виконання завдань, експрес-опитування

ДРН 4. Знати мовний етикет носіїв англійської мови; особливості перекладу ділових листів; особливості телефонного ділового спілкування та ділових переговорів.	x	Тестування знань або умінь, дискусії, виконання завдань, експрес-опитування
--	---	---

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу (денна/заочна)				Рекомендована література
	Аудиторна робота			Самостійна робота	
	Лк	П.з / семін. з	Лаб. з.		
Тема 1. Starting a New Business. Active Words and Phrases. How to Start and Operate a Business. Type of business.The pros and cons of starting your own business. Risks and Benefits of Starting a New Business. Factors Producing a Successful Business. Working conditions.		6		12	Основні джерела:1-7; Додаткові джерела:1-4; Інші джерела: 1-4
Тема 2. Job Application Process. Documents for employment. Job application letter. Online job application. Personal details. Experience. Education. Other relevant information. CV (curriculum vitae) preparation: key pointers. Common issues when wring a CV. Active Words and Phrases. letters of recommendation. Job Interview Etiquette & Manners. Eessential, hints, tips, advice and guidance on job interview.		8		10	Основні джерела:1-7; Додаткові джерела:1-4; Інші джерела: 1-4
Тема 3. Business Correspondence. Active Words and Phrases. First Impressions. A private business letter, a public business letter. Structure of business letter. Sample of a business lette. Writing a Professional Business Letter: Helpful hints. Kinds of letters.		8		10	Основні джерела:1-7; Додаткові джерела:1-4; Інші джерела: 1-4
Тема 4. Formal messages and Telephone conversation. Active Words and Phrases. E-mails, faxes, notes, business advertisements, business memo, notices. Business Tips for Proper E-mail Etiquette. Steps to effective calls. Telephone		8		12	Основні джерела:1-7; Додаткові джерела:1-4; Інші джерела: 1-4

English Phrases.					
Тема 5. Presentations and Business Meetings. Setting the agenda. How to interrupt politely. Asking questions. Presenting at a meeting. Introducing your topic.		6		12	Основні джерела:1-7; Додаткові джерела:1-4; Інші джерела: 1-4
Тема 6. Computer system. Vocabulary. Introduction to the Role of an IT Professional. Brief history of the computer industry. The Benefits of Building Custom PCs.		8		10	Основні джерела:1-7; Додаткові джерела:1-4; Інші джерела: 1-4
Тема 7. Computer Hardware. Vocabulary. Meaning of computer hardware. Input. Devices Output. Devices Processing. Devices Memory (Storage) Devices. The Importance of Upgrading. Hardware for Efficient Performance. Demystifying Computer Parts. A Comprehensive Guide for IT Specialists		8		12	Основні джерела:1-7; Додаткові джерела:1-4; Інші джерела: 1-4
Тема 8. Computer networks. Vocabulary. Basics of Computer Networking. The Internet and the Web. Internet and Web programming. Network goals.		8		12	Основні джерела:1-7; Додаткові джерела:1-4; Інші джерела: 1-4
Всього		60		90	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)
ДРН 1. Вміти презентувати іншомовну інформацію професійного характеру у вигляді переказу або доповіді; брати активну участь у дискусіях із професійно значущих проблем, обґрунтовувати власну точку зору; здійснювати ефективну професійну комунікацію з представниками інших культур.	Словесні: монологічні (пояснення, лекція); Think-pair-share (обмін думками). Конструктивістський метод (базується на спрямованості навчального процесу на дію, наближену до реалій професійної діяльності).	Дослідницький метод (здобувачі освіти самостійно працюють під час засвоєння знань)
ДРН 2. Вміти писати CV, супроводжувальний лист; оформляти іномовну	Словесні: монологічні (пояснення, лекція); Наочні: демонстрація	Дослідницький метод (здобувачі освіти самостійно працюють під час засвоєння знань)

кореспонденцію для працевлаштування та іншу ділову документацію, анотувати і реферувати значний за обсягом фаховий текст з метою пошуку необхідної інформації.	(мультимедійний файл);	
ДРН 3. Знати термінологічний глосарій за фахом та сприймати на слух зміст навчальних аудіоматеріалів професійного спрямування	Inquiry – based learning – для оволодіння мовою у певній ситуації.	Дослідницький метод (здобувачі освіти самостійно працюють під час засвоєння знань)
ДРН 4. Знати мовний етикет носіїв англійської мови; особливості перекладу ділових листів; особливості телефонного ділового спілкування та ділових переговорів.	Словесні: монологічні (пояснення, лекція); діалогові (бесіда, дискусія). Think-pair-share (обмін думками)	Дослідницький метод (здобувачі освіти самостійно працюють під час засвоєння знань)

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Тестування знань або умінь	10 / 10%	1,2,3,4 практичне заняття
2.	Дискусії	10 / 10%	1,2,3,4 практичне заняття
3.	Виконання завдань	45 / 45%	5,6,7,8,9,10,11,12,1,14,15 тиждень
4.	Експрес-опитування	20 / 20%	Кожного практичного заняття
5.	Тест множинного вибору	15 балів / 15%	8 тиждень

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент ¹	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно ²
Тестування знань або умінь	0 балів	6 балів	8 балів	10 балів
	Вірно вирішено менше 60 % тестів	Вірно вирішено 60-75 % тестів	Вірно вирішено 76-90 % тестів	Вірно вирішено більше 90 % тестів
Дискусії	0 балів	3-5 балів	7-8 балів	9-10 балів
	Пасивна участь у дискусії	Участь у дискусії, необґрунтовані відповіді	Активна участь у дискусії, продемонстровано навички критичного мислення	Активна участь у дискусії, продемонстровано навички критичного мислення, системність знань та креативність
Виконання завдань	<29 балів	30-35 балів	36-40 балів	41-45 балів
	Завдання не виконано	Завдання виконане, але деякі питання не	Завдання виконане, але мають місце незначні неточності	Завдання виконане, всі питання розкриті

		розкриті, мають місце неточності		
Експрес-питування	0 балів	12-14 балів	15-18 балів	18-20 балів
	Відсутні знання по теоретичним питанням	Низький рівень знань теоретичних питань	Володіння понятійно-категоріальним апаратом, фаховою термінологією, теоретичними знаннями, незначні неточності у відповідях на питання	Володіння понятійно-категоріальним апаратом, фаховою термінологією, теоретичними знаннями
Тест множинного вибору	0 балів	7-9 балів	10-12 балів	13-15 балів
	Вірно вирішено менше 60 % тестів	Вірно вирішено 60-75 % тестів	Вірно вирішено 76-90 % тестів	Вірно вирішено більше 90 % тестів

5.3. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Настанови викладача в процесі виконання завдань	5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15 тиждень
2	Усне та письмове опитування	Кожного практичного заняття
3	Спостереження за ходом вирішення завдань, обговорення та усні коментарі викладача	5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15 тиждень
4	Контроль за виконанням завдань	5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15 тиждень
5	Перевірка тестів і обговорення результатів тестування	На наступну пару після проведення тестування

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники, посібники

1. Мисик Л. В., Арцишевська А. Л. English for IT Students : навч. посіб. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2022. 240 с.
2. Бондарчук Ю. А., Смирнова О. В. Професійна іншомовна комунікація в сфері інформаційних технологій : підручник. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2023. 186 с.
3. Корольова А. В., Павлиш О. М. Англійська мова для ІТ-спеціалістів: теорія і практика ділової комунікації : навч. посіб. Харків : ХНУРЕ, 2024. 152 с.
4. Кошман О. В. Іншомовна професійна комунікація у сфері комп'ютерних наук та кібербезпеки : практикум. Дніпро : ДНУ ім. Олеса Гончара, 2023. 120 с.
5. Шевченко Т. О., Гриценко М. В. Академічне письмо та наукова комунікація іноземною мовою для технічних спеціальностей : навч.-метод. посіб. Суми : СумДУ, 2025. 144 с.
6. Дмитренко Н. М. English for Software Engineers: Практикум з розвитку навичок усного мовлення та ділового листування : навч. посіб. Вінниця : ВНТУ, 2024. 110 с.
7. Тернова О. С., Ковальчук В. М. Інтегрований курс професійної англійської мови для майбутніх фахівців з інформаційних технологій. Київ : НаУКМА, 2026. 168 с.

6.1.2. Інші джерела

1. **Комунікації іноземною мовою:** Конспект лекцій для здобувачів освіти, спеціальності: F6 «Інформаційні системи і технології» денної та заочної форми навчання другого (магістерського) рівня / Довжик О.О. Суми, 2025. 94 с.
2. **Комунікації іноземною мовою:** методичні рекомендації щодо проведення практичних занять для здобувачів вищої освіти спеціальності F6 «Інформаційні системи і технології» денної та заочної форми навчання другого (магістерського) рівня / укл.:О.О. Довжик. Суми, 2025. 47 с.
3. **Комунікації іноземною мовою:** методичні рекомендації для самостійної роботи для здобувачів вищої освіти спеціальності F6 «Інформаційні системи і технології» денної та заочної форми навчання другого (магістерського) рівня / укл.:О.О. Довжик. Суми, 2025. 40 с.
4. **Комунікації іноземною мовою:** навч. посібник / О. О.Довжик. Суми, 2025. 177 с.

6.2 Додаткові джерела

1. Essential Business Communication (Essentials 2024-25). London : Emile Woolf International, 2024. 156 p. URL: <https://www.amazon.co.uk/Essential-Business-Communication-Essentials-International/dp/1848438974>
2. Business Communication in Plain English: A Practical Guide for Professional Writing. London : IDM Coaching, 2022. 124 p. URL: [amazon.co.uk](<https://www.amazon.co.uk/Business-Communication-Plain-English-Professional/dp/B0BD22PKH6>)
3. Nazarenko, I., Nazarenko, O., Hordiienko, M., Harkusha, S., & **Tkal, Y.** (2026). New Trends in Accounting and Auditing in the Era of Digital Transformation. *Ianna Journal of Interdisciplinary Studies*, 8(2), 61-74. Retrieved from <https://iannajournalofinterdisciplinarystudies.com/index.php/1/article/view/1516> DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.20179660>
4. Liudmyla Sakhno, **Yarmila Tkal**, Dmytro Sushko, Larysa Ocheretko, Yevhen Shevchenko (2025) Exploring the Opportunities and Obstacles of Implementing Artificial Intelligence in Accounting and Auditing. *Journal of Information Systems Engineering and Management*, Vol. 10 No. 2s (2025), pp. 359-366, February 2025. DOI: <https://doi.org/10.52783/jisem.v10i2s.324> <https://jisem-journal.com/index.php/journal/article/view/324>
5. Nataliia Pravdiuk, Mykola Miroshnichenko, Iryna Lukanovska, **Yarmila Tkal**, Uliana Motorniuk (2024) The Impact of Cryptocurrencies and Blockchain Technologies on the Accounting and Audit Systems. *Economic Affairs*, Vol. 69 (Special Issue), pp. 107-115, February 2024. DOI: 10.46852/0424-2513.1.2024.13 <https://ndpublisher.in/admin/issues/EAv69n1m.pdf>
6. Halyna Nazarova, Oleksandr Yurchenko, Inesa Shepel, Yarmila Tkal and Ihor Yaremko. Development of Accounting and Auditing in EU Countries: Comparative Aspect. *Economic Affairs*, Vol. 68, No. 01s, pp. 329-334, February 2023. URL: <http://ndpublisher.in/admin/issues/EAv68n1sz9.pdf>
7. Zhongcheng YU., **Y. Tkal**. Governance Matters: the Impact of Board Characteristics On sustainability Disclosure in China. *Підприємництво та інновації*. 2024. № 30. С. 134-142. <http://ei-journal.in.ua/index.php/journal/issue/view/48>
8. Zhongcheng YU., **Y. Tkal**. Profits with Purpose: Linking ESG, Sustainability, and Financial Performance in Chinese Public Firms. *Profits with Purpose: Linking ESG, Sustainability, and Financial Performance in Chinese Public Firms*. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: «Економіка і менеджмент». 2024. Випуск № 59. С. 129-140. <http://vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2024/59-2024/18.pdf>

Рецензія на робочу програму (силабус) обов'язкового освітнього компонента «Комунікації іноземною мовою»

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН(для обов'язкових ОК)	+		
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		

Гарант ОПІ F6 «Інформаційні системи і технології» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти

Ігор ШЕЛЕХОВ

(підпис)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	+		
Результати навчання за освітнім компонентом(ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)	+		
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми	+		
Навчальна активність(методи викладання та навчання)дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)	+		
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження,що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти	+		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету /факультету	+		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	+		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	+		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання(ДРН)	+		
Література є актуальною	+		
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти	+		

Рецензент:
професор кафедри
обліку і оподаткування

Олександр НАЗАРЕНКО